

FÖRESKRIFTER

FÖR SOPSUG

MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

2023

KAPITEL 1

Introduktion

Detta dokument gäller från och med 2023-01-01	Dnr: TEN 2022/484
Rev datum:	Ansvarig part: Avfallsavdelningen
Status: Slutversion	Dokumentnamn: SD-P040-Föreskrifter för sopsug med kommunalt huvudmannaskap

Rev bet	Datum	Revidering avser

Föreskrifter för sopsug med kommunalt huvudmannaskap 2023

Föreskrifterna är framtagna för Avfallsavdelningen, Järfälla kommun. Översyn av föreskrifterna ska göras årligen. Avfallsavdelningen är ansvarig för översyn och revidering.

Dokumentet är levererat av: CS Projekt

Dokumentet är framtaget av: Suzette Westling, Leo Simic och David Collin

Beställargrupp:

Anna Juhlin, Järfälla kommun

Michael Jangenfalk, Järfälla kommun

Utgivningsdatum: 2023-01-01

Version: 1.0

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION	4
1.1. Avfallssystemen i Barkarbystaden och Veddesta	5
1.2. Syfte och mål	6
1.3. Avgränsningar	6
1.4. ProjektID för sopsugssystemen	6
1.5. Relaterad information och dokument	7
1.6. Begreppsförklaringar	8

1. INTRODUKTION

I Barkarbystaden och Veddesta utgör sopsug en del av insamlingssystemen för avfall från bostäder och verksamheter samt papperskorgar. Det finns i dagsläget ingen nationell standard när det gäller utförande och dimensioner på utrustning för sopsugssystem. Till följd av detta har Järfälla kommun tagit fram dessa föreskrifter, som ska följas vid utformning och installation av sopsug med kommunalt huvudmannaskap i Barkarbystaden och Veddesta. Föreskrifterna är framtagna som separata kapitel och har följande disposition:

Kapitel 1 – Introduktion till Föreskrifter för sopsug med kommunalt huvudmannaskap.

Detta kapitel innehåller syfte och mål med föreskrifterna, samt beskrivning av avfallssystemen i Barkarbystaden och Veddesta. Kapitlet innehåller även hänvisningar till relaterad information.

Kapitel 2 – Generella föreskrifter för Kvarternät.

I detta kapitel beskrivs generella föreskrifter för utformning av sopsug på kvarternsmark. Detta kapitel vänder sig till fastighetsägare, byggherrar, arkitekter, projektörer och sopsugsentreprenörer för utformning av kvarternsnet och erforderliga utrymmen på kvarternsmark i Barkarbystaden och Veddesta.

Kapitel 3 – Anläggningsspecifika föreskrifter för kvarternsnet.

Inom Barkarbystadens detaljplaner installerar och äger Järfälla kommun även sopsugsutrustningen på kvarternsmark. Inom Veddestas detaljplaner installerar och äger fastighetsägaren själv sopsugsutrustningen på kvarternsmark. Detta kapitel beskriver anläggningsspecifika föreskrifter för utformning av kvarternsnet i respektive stadsdel. Kapitlet vänder sig till fastighetsägare, byggherrar, arkitekter, projektörer och sopsugsentreprenörer för utformning av kvarternsnet och erforderliga utrymmen på kvarternsmark.

Kapitel 4 – Föreskrifter för sopsug i allmän platsmark.

Detta kapitel vänder sig till projektörer och entreprenörer för utformning av sopsug i allmän platsmark, det vill säga huvudnet och papperskorgar anslutna till sopsugssystemet.

Kapitel 5 – Föreskrifter för sopsugsterminaler.

Detta kapitel vänder sig till entreprenörer av terminalutrustning för sopsug, samt arkitekter och projektörer för utformning av terminalbyggnader.

Gränsdragningslistor.

Gränsdragningslistor för leverans, montage och ägandeskap av sopsugsutrustning och erforderliga utrymmen på kvarternsmark finns i två separata dokument:

- SD-B040-Gränsdragningslista Kvarternsnet Barkarbystaden-001
- SD-V040-Gränsdragningslista Kvarternsnet Veddesta-001

Typritningar Teknikutrymme – W4-P040-53.1-6-00020 / W4-P040-53.1-6-00021

Typritningarna visar utformningsförslag för teknikutrymmen. Typritningarna används som stöd vid utformning av kvarternsnet. Typritning för teknikutrymme med eller utan tilluftsventil finns.

Typritning Schaktsektion - W4-P040-53.1-2-00001

Typritningen visar schaktsektion för sopsugsledning. Typritningen används för sopsugledning på kvarternsmark samt allmän platsmark.

Typritning Kabeldragnings- och inspektionsbrunn – W4-P040-53.1-6-00003

Typritningen visar utformning av kabeldragnings- och inspektionsbrunn. Typritningen används för utformning av kabeldragnings- och inspektionsbrunn på kvarternsmark samt allmän platsmark.

Typritning Papperskorg – W4-P040-53.1-6-00004

Typritningen visar utformning av papperskorg samt brunn för papperskorg. Typritningen används för utformning av papperskorg samt brunn i allmän platsmark.

Typritning Sektioneringsventil - W4-P040-53.1-6-00010

Typritningen visar utformning av sektioneringsventil samt brunn. Typritningen används för utformning av sektioneringsventil samt brunn i allmän platsmark.

1.1. Avfallssystemen i Barkarbystaden och Veddesta

I Barkarbystaden och Veddesta hanteras restavfall, tidningar och plastförpackningar i sopsugsanläggningar som Järfälla kommun uppför och äger. Järfälla kommun är huvudman för sopsugssystemet och installerar och äger sopsugsterminal, huvudnät och papperskorgar. I Barkarbystadens detaljplaner äger Järfälla kommun även inkast och övrig sopsugsutrustning på kvartersmark. I Veddestas detaljplaner ägs dock inkast och övrig sopsugsutrustning på kvartersmark av respektive fastighetsägare.

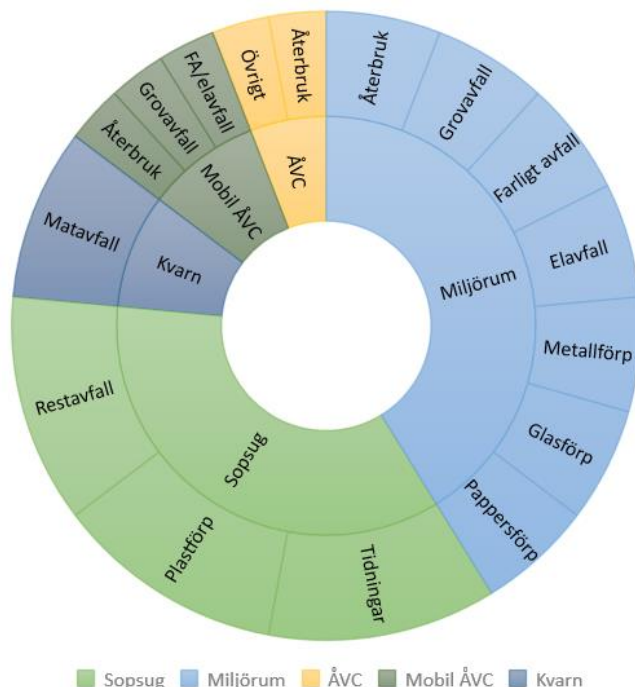
Varför sopsug i Barkarbystaden och Veddesta?

Transporter	Antalet tunga transporter reduceras när flera avfallsfraktioner samlas in i sopsug istället för i kärl.
Trafiksäkerhet	Trafiksäkerheten i stadsdelen ökar till följd av minskat antal tunga transporter i stadsmiljön.
Miljö	Färre transporter leder till reducerade utsläpp av växthusgaser.
Närmiljö	Färre transporter leder till minskat buller och reducerade partikelutsläpp i stadsdelen.
Arbetsmiljö	Förbättrad arbetsmiljö eftersom ingen manuell tömning krävs för sopsugens avfallsfraktioner.

Samtidigt behöver resterande avfallsfraktioner också ha en fungerande och lättillgänglig avfallslösning. Matavfall ska hanteras i kvarnar som installeras under diskbänken i respektive lägenhet. Förpackningar, såsom metall, glas och pappersförpackningar ska samlas in i miljörum, likväl som elavfall och farligt avfall. För att undvika att skrymmande avfall slängs i sopsugssystemet behöver insamlingsmöjligheter för mindre grovavfall finnas tillgängligt för hushållen inom kvarteret.

I miljörummen kan det även finnas möjlighet för återbruk för de boende, exempelvis genom en byteshylla. Hushållen får även tillgång till Järfälla kommuns återvinningscentraler (ÅVC) för sådant avfall som inte kan samlas in på kvarteret, såsom möbler, återbruk, trädgårdsavfall med mera.

Avfallssystemen i Järfälla kommun

Diagrammet visar avfallssystem och fraktioner i Barkarbystaden och Veddesta.

1.2. Syfte och mål

Syftet med dessa föreskrifter är att skapa en standardisering för byggherrar, projektörer och sopsugsentreprenörer vid projektering och installation av sopsugsutrustning i Järfälla kommun.

Målet med föreskrifterna är att resultera i driftsäkra och funktionella sopsugssystem, såväl på kvartersmark som i huvudnät, papperskorgar och i terminal, där tillgängligheten för avfallslämnaren står i fokus.

1.3. Avgränsningar

Föreskrifterna avser endast sopsugsanläggningar med kommunalt huvudmannaskap. Föreskrifterna hanterar inte mobila sopsugssystem, eller hela sopsugssystem som uppförs och ägs av andra aktörer.

Övriga avfallssystem, såsom matavfallskvarn och kärl, ingår inte heller i dessa föreskrifter.

1.4. ProjektID för sopsugssystemen

ProjektID är en identifieringskod av projekt eller delprojekt. Syftet är att kunna identifiera alla handlingar till respektive projekt. Sopsugssystemen i Barkarbystaden och Veddesta delas in i följande projektID:

P040 = Övergripande projektID för samtliga sopsugssystem i Barkarbystaden och Veddesta

B040 = Nätplanering Sopsug Barkarbystaden

B041 = Barkarbystaden system A

B042 = Barkarbystaden system B

B043 = Barkarbystaden system C

B044 = Barkarbystaden system D

V040 = Nätplanering Sopsug Veddesta

V041 = Veddesta system E

V042 = Veddesta system F

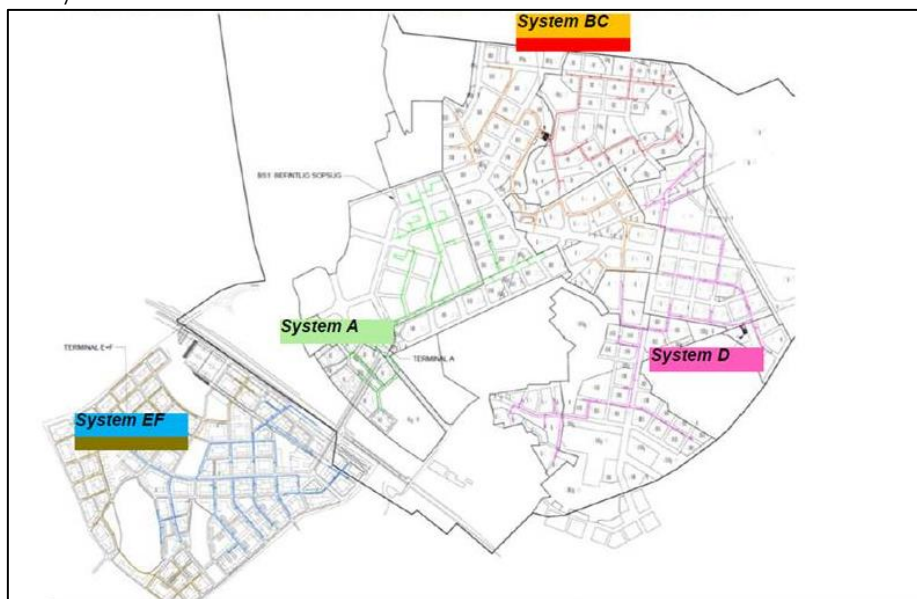

Bild: Översikt över sopsugssystemen i Barkarbystaden och Veddesta.
System A-D tillhör Barkarbystaden, system E-F tillhör Veddesta.

1.5. Relaterad information och dokument

På Järfälla kommuns projektportaler i Antura finns ett antal styrande dokument samt dokumentmallar som är viktiga att ta del av, utöver dessa föreskrifter. För mer information om rutiner för överlämning av sopsugssystem eller del av sopsugssystem till Järfälla kommun, se följande dokument:

- W4-EEEE-Sopsug - Ansökan om drifttagning kvartersnät
- W4-EEEE-Sopsug - Ansökan om projekteringsgranskning kvartersnät
- IN-P000-Rutin Relationshandlingar för Sopsug
- SD-P000-IT-handledningen
- SD-P000-Namnkonvention
- SD-P000-Rutin Överlämning
- ÖL-EEEE-Leveransplan

Mer information om övriga avfallssystem i Projekt Barkarby finns bland annat på Järfälla kommuns hemsida, i projektportalerna i Antura eller som en del i tecknade markavtal. Exempel på sådan information finns i följande dokument:

- IN-P000-Avfallsinformation till Byggherrar
- Miljöprogram kopplat till varje detaljplan i markavtalet
- Järfälla kommuns riktlinjer för avfallshantering
- Järfälla kommuns riktlinjer för fettavskiljare
- Avfallsplan
- Avfallsföreskrifter

1.6. Begreppsförklaringar

Begrepp	Förklaring
Anslutningspunkt	Anslutningspunkt är den punkt där kvartersnätets sopsugsledning och kabelskyddsror ansluts mot huvudnätet. Anslutningspunkt kan även vara den punkt där papperskorgen ansluts till huvudnätet.
Avfallslämnare	Avfallslämnare är de brukare, personer och/eller verksamhetsutövare, som har tillgång till att lämna sitt avfall i kvartersnätet eller i papperskorgar anslutna till stationära sopsugssystemet.
Byggherre	Byggherren är den aktör som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, eller markarbeten. Byggherren har det fulla ansvaret för att byggverksamheten och den färdigställda byggnaden eller anläggningen uppfyller gällande föreskrifter och att tillsyn och kontroll genomförs på ett riktigt sätt. Byggherrens ansvar övergår till Fastighetsägare vid överlåtelse.
Connectionbox	Connectionboxen (anslutningslådan) placeras vid respektive inkastpunkt och möjliggör kommunikationen mellan sopsugsterminalen och inkastpunkterna.
Drift	Med drift menas de åtgärder som krävs för att upprätthålla sopsugssystemets funktion, för att kunna transportera avfallet från lagringsenheten till terminal.
Drifttagning	Nödvändiga åtgärder vid drifttagning av kvartersnätet eller papperskorg.
Fastighetsägare	Fastighetsägare kan vara hyresvärd, bostadsrättsförening, samfällighetsförening eller liknande. Fastighetsägaren övertar byggherrens ansvar vid överlåtelse.
Felaktigt avfall	Felaktigt avfall är avfall som sorterats fel, antingen fel fraktion eller fel storlek. Exempelvis är inte grovavfall avsett att kastas i sopsugen.
Huvudnät/-ledning	Huvudnät/-ledning är den sopsugsledning som installeras i allmän platsmark.
Inkast	Inkastet består av en inkastlucka samt ett inkaströr och avser delen som installeras ovan mark.
Inkastpunkt	En inkastpunkt består av ett eller flera inkast som är avsedda för avlämning av det avfall som hanteras i sopsugssystemet. Minst ett inkast per fraktion kopplas samman med ledningsnätet under mark. Inkastpunkten består även av lagringsenhet, styrsystem och elektrisk och elektronisk utrustning, samt anslutning mot sopsugsledning.
Inkaströr	Rördel ovan mark inklusive inkastlucka.
Kabeldragnings-/inspektionsbrunnar	Kabeldragnings-/inspektionsbrunnens funktion är att möjliggöra dragnings av signalkabeln samt tryckluftsslangen längsmed sopsugsledningen. Brunnen möjliggör även åtkomst till sopsugsledningar för inspektion.
Kabelskyddsror	Kabelskyddsror förläggs parallellt med sopsugsledningen och fungerar som kanalisation för signalkabel och tryckluftslang.

Kommunalt huvudmannaskap	Kommunalt huvudmannaskap innebär att Järfälla kommun uppför och äger, samt ansvarar för driften av sopsugsanläggningen. I Barkarbystadens detaljplaner ingår även sopsugsutrustningen på kvartersmark (kvartersnätet) i Järfälla kommuns huvudmannaskap. I Veddestas detaljplaner uppför och äger respektive byggherre/fastighetsägare kvartersnätet, medan övriga delar i sopsugsanläggningen drivs under kommunalt huvudmannaskap.
Kvartersmark	Med kvartersmark menas mark som enligt detaljplan inte är allmän platsmark.
Kvartersnät	Kvartersnät är den del av sopsugsanläggningen som installeras på kvartersmark.
Lagringenhet	En lagringenhet kan vara lagringsrör eller liknande i kvartersnätet där avfallet mellanlagras innan transport till terminal.
Ledningsnät	Ledningsnät är ett samlingsbegrepp över hela systemets ledningar, inklusive ledningar på kvartersmark.
Restavfall	Restavfall är brännbart avfall och sådant som blir kvar när annat avfall har sorterats ut, såsom matavfall, förpackningar och tidningar. Exempel på restavfall är stearinljus, snus, cigaretter, blöjor, bindor, dammsugarpåsar, blommor, ört-/salladskruka, kattsand, husdjursströ och kuvert. Även oundvikligt matavfall, såsom större köttben, avokado-, och mangokärnor och fiskskinn ska hanteras som restavfall.
Restavfall från verksamheter	Restavfall från verksamheter är det avfall som i sin karaktär liknar hushållens restavfall och som ej kan sorteras på annat sätt, såsom städavfall och avfall från papperskorgar.
Papperskorg	Papperskorg som kopplas till sopsugssystemet består av ett inkaströr samt inkastöppningar ovan mark. Under mark består papperskorgen av en brunn med teknik som möjliggör lagring och/eller service av papperskorgen.
Plastförpackningar	I definitionen plastförpackningar ingår alla förpackningar av såväl hård- som mjukplast. Exempel på plastförpackningar är plastbärkassar, plastpåsar, plasttuber, flaskor, burkar, små dunkar, chipspåsar och frigolit, även tråg för kött och fisk.
Provning	Provning görs i flera steg och berör främst sopsugsentreprenören. Provning görs för att säkerställa god kvalitet och funktion i levererat och installerat sopsugssystem.
Sektioneringsventil	Sektioneringsventiler installeras i brunnar under mark på strategiska platser längs huvudnätet. Sektioneringsventilens funktion är att begränsa effekten av eventuella driftstörningar, då delar av sopsugssystemet kan sektioneras av.
Service	Service omfattar reparation eller utbyte av akut skadat eller utslitet material.
Sopschakt	Rör där avfallet transporteras från inkastet till lagringenheten, där avfallet sedan lagras.

Sopsugsentreprenör	Sopsugsentreprenör är den entreprenör som levererat och installerat utrustning till en eller flera delar av ett sopsugssystem. Olika delar av ett system kan ha olika sopsugsentreprenörer.
Sopsugsledning	Sopsugsledning är en del av huvudnät om ledningen är placerad i allmän platsmark, alternativt den del som kopplar samman inkastpunkten på ett kvarter till huvudnätet.
Sopsugsterminal	Sopsugsterminal utgörs av all erforderlig teknik som möjliggör insamling av avfall från inkast och papperskorgar.
Sopsugssystem	Hela systemet inklusive terminal, sopsugledning och kvartersnät.
Sopventil	Ventil som avskiljer lagringsenheten och sopsugsledningen.
Teknikutrymme	Teknikutrymme är det utrymme under inkasten på kvartersmark där sopsugsteknik, som exempelvis lagringsenhet och tilluftsventil, finns installerad.
Tidningar	I fraktionen tidningar ingår tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger, returpapper och liknande produkter av papper.
Tilluftsventil	Ventil som släpper in tilluft i systemet för att transportera avfallet från inkastpunkten till terminalen.
Tryckluftslang	Tryckluftslangens funktion är att distribuera tryckluft från terminalen till pneumatiskt styrda sopventiler och tilluftsventil på kvartersmark. Tryckluftslang förläggs längsmed sopsugsledningen i kabelskyddsror för att sedan avslutas med en avstängningsventil vid inkastpunkten.
Underhåll	Underhåll innefattar de åtgärder som erfordras för att systemet ska vara i god kondition och vara driftsäkert.

FÖRESKRIFTER

FÖR SOPSUG

MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Järfälla kommun

www.jarfalla.se
Org.nr: 212000-0043
växel: 08-580 285 00